

KREDITO ĮSTAIGŲ VEIKLOS LIETUVOJE 2009 METAIS AUDITUOTI REZULTATAI

BANKŲ VEIKLA

Bankų sistemos turtas ir paskolos 2009 metais mažėjo, o gana sparčiai augę indėliai pilnai kompensavo staigų indėlių atsiėmimą iš bankų 2008 metų ketvirtąjį ketvirtį.

Veikiančių šalies bankų¹ turtas (aktyvai), bankų pateiktų 2010 metų sausio 1 d. audituotų finansinių ataskaitų duomenimis, sudarė 84,2 mlrd. Lt ir per metus sumažėjo 5,5 mlrd. Lt, arba 6,1 proc. Klientams suteiktos paskolos per metus sumažėjo 9,9 mlrd. Lt, arba 13,8 proc., ir sudarė 61,6 mlrd. Lt. Bankuose laikomi indėliai 2010 metų sausio 1 d. sudarė 41,1 mlrd. Lt ir per metus išaugo 7,4 proc., arba 2,8 mlrd. Lt. Didžiausią įtaką metiniam indėlių išaugimui padarė 1 mlrd. Lt (89 proc.) išaugusios bankuose laikomos valdžios institucijų lėšos.

Bankų sistemos kai kurių turto ir įsipareigojimų straipsnių dinamika

mln. Lt

Eil. Nr.	Balansinės ataskaitos straipsnio pavadinimas	Suma 2009-01-01	Suma 2010-01-01	Pasikeitimas per metus, proc.
1	Turtas (aktyvai)	89 749,2	84 239,6	-6,1
2	Skolos vertybiniai popieriai	5 971,5	7 760,3	30,0
3	Klientams suteiktos paskolos	71 440,9	61 557,5	-13,8
3.1	Iš jų – privačioms įmonėms	37 342,6	31 097,3	-16,7
3.2	Iš jų – finansų institucijoms	3 890,5	1 944,7	-50,0
3.3	Iš jų – fiziniams asmenims	28 601,6	26 939,7	-5,8
3.3.1	Iš jų – būsto paskolos	20 772,4	20 341,3	-2,1
4	Paskolų vertės sumažėjimas	870,9	4 747,4	5,5 karto
4.1	Paskolų vertės sumažėjimas / suteiktos paskolos, proc.	1,2	7,2	-
5	Indėliai ir akredityvai	38 231,3	41 072,5	7,4
5.1	Iš jų – privačių įmonių	10 605,8	11 404,4	7,5
5.2	Iš jų – finansų institucijų	1 227,4	1 591,9	29,7
5.3	Iš jų – fizinių asmenų	24 138,6	24 746,3	2,5
6	Akcininkų nuosavybė	6 778,9	4 992,3	-26,4
7	Einamųjų metų pelnas	867,3	-2 979,1	-

Trijų didžiausių rinkos dalį turinčių bankų koncentracija 2009 metais sumažėjo visose pagrindinėse rinkos dalyse: turto rinkos dalis sumažėjo 1,3 proc. punkto iki 64,2 proc., paskolų – 0,6 proc. punkto iki 65,9 proc., indėlių – 0,4 proc. punkto iki 65,7 proc. O užsienio bankų skyrių užimama rinkos dalis per metus padidėjo visose pagrindinėse dalyse.

2009 metais mažėjant bankų paskolų portfeliui bei jų lyginamajam svoriui turte, augo likvidaus turto dalis – išaugo lėšų bankuose ir skolos vertybinių popierių lyginamasis svoris. Per metus paskolų dalis turte sumažėjo 6,5 proc. punkto iki 73,1 proc., o bankuose laikomų lėšų dalis išaugo 3,5 proc. punkto iki 10 proc., vertybinių popierių dalis išaugo 2,6 proc. punkto iki 9,7 proc.

Per metus lėšos bankuose ir kitose kredito įstaigose išaugo 2,6 mlrd. Lt (45 proc.). Visas pinigų į užsienio bankus srautas teko patrunuojantiems bankams, kuriuose Lietuvos bankų lėšos per metus padidėjo 3,2 mlrd. Lt ir sudarė 6 mlrd. Lt. 2009 metais gerokai padidėjo bankų investicijos į skolos vertybinius popierius – 1,8 mlrd. Lt (beveik 30 proc.). Pastebėtina, kad bankai daugiausiai investavo į išdo skolos vertybinius popierius.

Augant užsienio bankuose laikomoms lėšoms ir investicijoms į užsienio emitentų vertybinius popierius, toliau didėjo užsienyje investuoto bankų turto dalis. Per metus užsienyje investuoto turto dalis padidėjo nuo 11,9 proc. iki 17,4 proc. Didžiąją bankų aktyvų dalį sudaro užsienio valiuta denominuotas turtas, kurio dalis nuosekliai didėjo ir 2009 metais. Per metus užsienio valiuta denominuoto turto dalis padidėjo 8,5 proc. punkto ir sudarė 72,9 proc.

¹ Veikiančių šalies komercinių bankų ir bankų sistemos sąvoka apima visus nagrinėjamu periodu veikusius šalies komercinius bankus bei užsienio bankų skyrius.

2009 metais gana pastebimai keitėsi bankų finansavimo šaltinių struktūra, o pasikeitimo tendencijos buvo priešingos ankstesnių metų tendencijoms. Bankams nors ir brangiai, tačiau gan sėkmingai pritraukiant indėlius vietinėje rinkoje, o veiklos apimtims traukiantis, sumažėjo įsiskolinimas bankams (tame tarpe patronuojantiems), kuriems skolos iki tol ilgą laiką tik augo. 2009 metais įsiskolinimas bankams ir kitoms kredito institucijoms sumažėjo 6,7 mlrd. Lt, arba 17,1 proc. Didžioji bankams grąžintų lėšų dalis teko patronuojantiems bankams, kuriems Lietuvos bankai per metus grąžino 6,1 mlrd. Lt. O grynojo įsiskolinimo patronuojantiems bankams (skirtumo tarp įsiskolinimo patronuojantiems bankams ir juose laikomų lėšų) sumažėjimas yra dar didesnis – 9,3 mlrd. Lt.

Pastaruoju metu sparčiai mažėjant įsiskolinimui užsienio bankams, sumažėjo Lietuvos bankinės sistemos priklausomybė nuo finansavimo iš užsienio – iš nerezidentų gautos lėšos 2010 metų sausio 1 d. sudarė 46,2 proc. bankų sistemos įsipareigojimų (praėjusių metų pradžioje buvo 52,2 proc.).

Nepaisant to, kad bankuose laikomų indėlių augimą 2009 metais užtikrino daugiausiai vietinėje rinkoje pritrauktos lėšos, augo indėliai laikomi užsienio valiuta (2,9 mlrd. Lt), o indėliai litais netgi šiek tiek sumažėjo. Vis dėlto galima pastebėti, kad aiški indėlių litais mažėjimo ir augimo eurais tendencija buvo ryški 2009 metų pirmąjį pusmetį, o antrąjį pusmetį situacija visiškai pasikeitė ir indėliai litais pradėjo augti. Šį pasikeitimą galėjo lemti stiprėjęs pasitikėjimas nacionaline valiuta ir padidėjęs palūkanų normų skirtumas už indėlius litais ir valiuta.

Bankų paskolų portfelis

2009 metais išaugus skolininkų kredito rizikai bei dėl to sugriežtėjus paskolų suteikimo sąlygoms sumažėjo paskolų pasiūla. Vadovaujantis Paskolų rizikos duomenų bazės duomenimis, 2009 metais bankai suteikė 6,8 mlrd. Lt naujų paskolų, tačiau dėl sparčiai mažėjusių ankstesniais metais suteiktų paskolų bei didėjusių specialiųjų atidėjinių bankų sistemos paskolų portfelis per metus sumenko 9,9 mlrd. Lt (13,8 proc.). 2008 metais jis buvo išaugęs 11,3 mlrd. Lt.

Ekonomikos atsigavimo požymiai kol kas yra nežymūs ir skolininkų kredito rizika išlieka, todėl artimiausiu metu bankų paskolų suteikimo sąlygos neturėtų reikšmingai keistis. Tikėtina, kad paskolų portfelio mažėjimo tendencija išliks, tačiau mažėjimo tempas turėtų sulėtėti. Apie tai galima spręsti iš paskolų portfelio augimo potencialą parodančių kreditavimo įsipareigojimų, kurie 2009 metais sumažėjo 3,9 mlrd. Lt (36,8 proc.), tačiau praėjusių metų paskutinį ketvirtį sumažėjimas nebuvo ryškus ir sudarė 0,2 mlrd. Lt (2,7 proc.). Kreditavimo apimčių mažėjimą galėtų šiek tiek pristabdyti pastaruoju metu mažėjusios tarpbankinių paskolų litais (VILIBOR) palūkanų normos, verslo skatinimo programos. Tačiau pagal šias programas kol kas yra suteikta tik apie 180 mln. Lt paskolų, t.y. 0,3 proc. bankų sistemos paskolų portfelio.

2009 metais paskolos verslui mažėjo didesne apimtimi (6,2 mlrd. Lt) nei kitos paskolų portfelio dalys, todėl šių paskolų dalis paskolų portfelyje per metus sumažėjo 1,8 proc. punkto ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 50,5 proc.

Paskolos gyventojams 2009 metais mažėjo gerokai lėtesniu tempu nei paskolos verslui. Tarp jų būsto paskolos per metus sumažėjo 2,1 proc., o jų dalis paskolų portfelyje per metus išaugo 4 proc. punkto. Taip atsitiko dėl kelių priežasčių. Pirmą, šių paskolų daliniai grąžinimai yra santykinai maži, antra, šių paskolų portfelio kokybė 2009 metai pablogėjo santykinai nedaug.

2009 metais paskolų palūkanos už paskolas litais buvo gerokai didesnės už paskolų eurais palūkanas, todėl keitėsi paskolų portfelio struktūra pagal valiutas: paskolų litais dalis paskolų portfelyje per metus sumažėjo 9,1 proc. punkto ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 26,3 proc. paskolų portfelio.

2009 metais mažėjęs ekonomikos aktyvumas, sumažėjusios nekilnojamojo turto kainos, padidėjęs įmonių bankrotų skaičius, išaugęs nedarbas, sumažėjęs darbo užmokestis bei konservatyvus bankų paskolų vertinimas nulėmė reikšmingą paskolų kokybės pablogėjimą.

Paskolų rizikos duomenų bazės duomenimis, pernai bankrutavusių ar restruktūrizuojamų įmonių įsipareigojimai bankams 2009 metų pabaigoje sudarė apie 2 mlrd. Lt (6,5 proc. privačioms įmonėms suteiktų paskolų portfelio). 2008 metais bankrutavusių ar restruktūrizuojamų įmonių įsipareigojimai bankams sudarė tik 0,3 mlrd. Lt.

2009 metais bankų specialieji atidėjiniai paskoloms padidėjo 3,9 mlrd. Lt ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 4,7 mlrd. Lt. Specialiųjų atidėjinių paskoloms santykis su paskolų portfeliu per metus išaugo nuo 1,2 proc. iki 7,16 proc., nuvertėjusių paskolų rodiklis – nuo 3,41 proc. iki 15,77 proc., daugiau kaip 60 dienų pradelstų paskolų rodiklis – nuo 1,14 proc. iki 3,53 proc., o neveiksnių paskolų rodiklis padidėjo nuo 4,55 proc. iki 19,3 proc.

2010 metų sausio 1 d. duomenimis bankai, nepažeisdami kapitalo pakankamumo normatyvo, yra pajėgūs absorbuoti 2,4 mlrd. Lt kredito rizikos nuostolių, arba esamus pagal riziką įvertintus aktyvus galėtų padidinti 26 mlrd. Lt.

Veiklos riziką ribojančių normatyvų vykdymas

2009 metais Lietuvos bankų sistemos likvidumo rodikliai nuolat viršijo 40 proc. 2010 metų sausio 1 d. duomenimis, likvidumo rodiklis siekdamas 49,86 proc. buvo didžiausias nuo 2001 metų rugsėjo mėn. ir beveik 20 procentinių punktų viršijo Lietuvos banko nustatytą minimumą (30 proc.). Per metus bankų sistemos likvidus turtas padidėjo 3,3 mlrd. Lt, o einamieji įsipareigojimai per metus sumažėjo daugiau kaip 2,6 mlrd. Lt.

2009 metais labai sustiprėjus bankų sistemos kapitalo bazei ir lėčiau augant kapitalo poreikiui rizikoms amortizuoti, kapitalo pakankamumo rodiklis padidėjo 1,25 proc. punkto iki 14,15 proc. Kredito rizikai amortizuoti priskirtas kapitalas sudarė didžiąją kapitalo poreikio dalį ir siekė 3 881 mln. Lt. O rinkos rizikai bei operacinei rizikai amortizuoti priskirtas kapitalas sudarė atitinkamai tik 328 mln. Lt ir 313 mln. Lt.

Rinkos rizikos kapitalo poreikio dydis sudarė per metus išaugo 158 mln. Lt, tokį augimą daugiausiai nulėmė išaugęs užsienio valiutos pozicijų kapitalo poreikis. Reikšmingiausia išliko užsienio valiutų kursų rizika, kuriai skirta 227 mln. Lt, arba 69 proc. viso rinkos rizikai padengti reikalingo kapitalo.

2010 metų sausio 1 d. bendra atvira bankų sistemos užsienio valiutos pozicija (neskaitant euro) buvo trumpa ir sudarė 0,84 proc. kapitalo. Kapitalo poreikis euro pozicijai 2010 metų sausio 1 d. duomenimis siekė 225,4 mln. Lt. 2009 metais sistemos pozicijos eurais santykis su kapitalu nuosekliai didėjo: nuo 9 iki 39 proc. Euro pozicijos ilgėjimą kai kuriuose bankuose lemia vis didesnis euro dominavimas turto struktūroje (paskolų valiutos keitimas iš litų į eurus, lėšų eurais patronuojančiuose bankuose augimas).

Operacinei rizikai padengti buvo skirta 313 mln. Lt, arba 6,9 procento bankų sistemos kapitalo poreikio. 2009 metais operacinės rizikos kapitalo poreikis padidėjo 35 mln. Lt. Didžiausią įtaką operacinės rizikos kapitalo poreikio padidėjimui turėjo daliai bankų padidinti kapitalo poreikio reikalavimai, taip pat šiek tiek padidėjusios vidutinės praėjusiųjų trejų metų pajamos, kurios tiesiogiai veikė operacinės rizikos dydį.

Visi bankai vykdė Lietuvos banko nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus.

Akcininkų nuosavybė

2009 metais bankams (be užsienio bankų skyrių) dirbant nuostolingai, bankų akcininkų nuosavybė sumažėjo 1 317 mln. Lt, arba 19,4 proc., ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 5,5 mlrd. Lt. Šį sumažėjimą kompensavo bankų akcininkų papildomais įnašais 966 mln. Lt padidintas įstatinis kapitalas, 190 mln. Lt padidintas atsargos kapitalas bei einamųjų metų finansinių nuostolių dengimas 690,6 mln. Lt.

Be to, kapitalo bazę 2009 metais bankai stiprino pritraukę dvi 101,8 mln. Lt vertės subordinuotąsias paskolas ir pirmą kartą panaudoję hibridinį kapitalo instrumentą – išplatinta 72,5 mln. Lt neterminuotųjų skolos vertybinių popierių.

Bankų sistemos įstatinis (įregistruotas akcinis) kapitalas 2009 metais padidėjo 1 mlrd. Lt ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 4,6 mlrd. Lt. 2009 metų ketvirtąjį ketvirtį papildomais įnašais įstatinio kapitalo padidinimą (viso 865,6 mln. Lt) įregistravo trys bankai. Įstatinio kapitalo didinimą bankai planuoja ir 2010 metais.

Lietuvos bankų sistemoje, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, dominavo skandinaviškas kapitalas. Dėl minėtų įstatinio kapitalo padidinimų, nerezidentų valdoma įstatinio kapitalo dalis 2009 metais išaugo 2,3 proc. punkto ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 87,4 proc. įstatinio kapitalo.

Pelningumas ir veiklos efektyvumas

Bankų pateiktų audituotų ataskaitų duomenimis, 2009 metais šalies bankinė sistema dirbo nuostolingai. Bendras bankų sistemos veiklos nuostolis siekė 2,98 mlrd. Lt. 2008 metais bankų sistema uždirbo 0,87 mlrd. Lt pelno. Neįskaitant AB SEB banko akcininko papildomais įnašais padengtų dalies dukterinio banko 2009 metų nuostolių, bankinės sistemos veiklos nuostolis 2009 metais yra dar didesnis ir siekia 3,67 mlrd. Lt.

Veikiančių bankų pelnas

mln. Lt

Eil. Nr.	Bankas	Pelnas
1.	AB DnB NORD bankas	-402,6
2.	AB Ūkio bankas	-75,0
3.	AB SEB bankas	-855,6
4.	AB bankas „FINASTA“	-6,7
5.	AB Šiaulių bankas	-30,1
6.	AB bankas SNORAS	8,7
7.	UAB Medicinos bankas	0,4
8.	AB PAREX BANKAS	-91,5
9.	„Swedbank“, AB	-1053,0
	IŠ VISO bankai:	-2 505,5
10.	AS „UniCredit Bank“ Lietuvos skyrius	3,3
11.	MP Bank hf. filialas Baltijos šalyse	-0,7
12.	BIGBANK AS filialas	4,4
13.	Allied Irish Banks, p.l.c. Lietuvos filialas	-2,7
14.	Danske Bank A/S Lietuvos filialas	-433,9
15.	Svenska Handelsbanken AB Lietuvos filialas	-3,9
16.	Skandinaviska Enskilda Banken AB, Vilniaus filialas	0,3
17.	Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyrius	-40,5
	IŠ VISO užsienio bankų skyriai:	-473,6
	IŠ VISO:	-2 979,1

Pelningai praėjusiais metais dirbo 2 bankai ir 3 užsienio bankų skyriai, o likę 7 bankai ir 5 užsienio skyriai patyrė nuostolių. Svarbiausias veiksnys, lėmęs žymius praėjusių metų nuostolius bankinėje sistemoje – daugiau kaip dešimt kartų palyginti su 2008 metais išaugusios turto vertės sumažėjimo išlaidos, kurios 2009 metais siekė net 4,4 mlrd. Lt. O bankų sistemos veiklos rezultatas iki turto vertės sumažėjimo išlaidų 2009 metais yra teigiamas ir siekia 1,26 mlrd. Lt, t.y. beveik toks pats, koks buvo 2008 metais (1,35 mlrd. Lt).

Didžiąją dalį bankų vertės sumažėjimo išlaidų augimo lėmė 3,52 mlrd. Lt išaugusios paskolų vertės sumažėjimo išlaidos. 2009 metais kai kurioms bankų dukterinėms įmonėms (daugiausia lizingo bendrovėms) dirbant nuostolingai, bankai papildomais įnašais didino šių bendrovių kapitalą, taip padidindami investicijas į dukterines įmones, bet kartu bankai peržiūrėjo investicijų į dukterines įmones vertę ir joms suformavo 772,7 mln. Lt atidėjinių (vertės sumažėjimą), t.y. 748,8 mln. Lt daugiau palyginti su 2008 metais. Be to, 2009 metais AB SEB bankas nurašė iki tol apskaitytą prestižą, dėl to buvo suformuotas 169,6 mln. Lt prestižo vertės sumažėjimas.

Praėjusiais metais bankai konservatyviau įvertino ne tik paskolų riziką, bet ir nebalansinių straipsnių riziką. Atidėjiniai nebalansiniams straipsniams 2009 metais buvo 119,2 mln. Lt didesni palyginti su 2008 metais.

Tačiau bankų veiklos rezultatai blogino ne tik išlaidos dėl turto vertės sumažėjimo, bet ir mažėjančios pagrindinės bankų veiklos pajamos – grynosios palūkanų pajamos bei grynosios paslaugų ir komisinių pajamos. 2009 metais bankai grynujų palūkanų pajamų uždirbo 1,3 mlrd. Lt, t.y. 697,7 mln. Lt, arba 35,4 proc., mažiau negu 2008 metais. Grynujų palūkanų pajamų mažėjimą daugiausia veikė paskolų portfelio mažėjimas ir nepalanki situacija rinkoje, lėmusi, kad 2009 metais nuosekliai mažėjo skirtumas tarp banko gaunamų palūkaninių pajamų ir mokamų palūkanų (realioji palūkanų marža).

Nors bankai didino įvairius paslaugų įkainius, dėl bendro ekonomikos aktyvumo mažėjimo ir dėl to mažėjančios įvairių bankinių paslaugų paklausos 2009 metais mažėjo ir grynosios paslaugų ir komisinių pajamos. Iš viso 2009 metais bankai tokių pajamų gavo 648,2 mln. Lt, t.y. 45,8 mln. Lt, arba 6,6 proc., mažiau palyginti su 2008 metais.

Be to, praėjusiais metais bankai gavo gerokai mažesnes pajamas iš dukterinių įmonių. Tokios pajamos, kurių didžiąją dalį sudaro iš dukterinių įmonių gauti dividendai, praėjusiais metais siekė vos 23,8 mln. Lt. 2008 metais tokios pajamos sudarė 135 mln. Lt.

Susiklosčius nepalankioms sąlygoms rinkoje ir gerokai pablogėjus bankų veiklos rezultatams, beveik visi bankai, siekdami kompensuoti mažėjančias veiklos pajamas, 2009 metais pradėjo mažinti operacines išlaidas. Operacinės

išlaidos 2009 metais mažėjo 126,1 mln. Lt (10,4 proc.) ir siekė 1,08 mlrd. Lt. Didžiąją dalį (105,1 mln. Lt, arba 14,9 proc.) operacinių išlaidų bankai sumažino taupydami personalo išlaikymo sąskaita. Bendras darbuotojų skaičius bankinėje sistemoje (neįskaitant darbuotojų užsienio bankų skyriuose) per metus sumažėjo 803, arba 8,5 proc. Tikėtina, kad šiais metais operacinių išlaidų mažinimo bankuose tendencija turėtų išlikti.

Mokestinės apskaitos efektas bankų veiklos rezultata 2009 metais palyginti su 2008 metais pagerino 493 mln. Lt. Iš viso bankai 2009 metais dėl nuostolingos veiklos priskaičiavo 357 mln. Lt atidėtųjų mokesčių, t. y. tokia suma bankai sumažino praėjusių metų nuostolius.

Bankų rezultata taip pat gerino 234,4 mln. Lt gautos didesnės pajamos iš prekybinių finansinių instrumentų. 95 mln. Lt didėjo pajamos iš kitų finansinių instrumentų.

Dėl nuostolingos veiklos 2009 metais, bankų sistemos turto grąžos ir nuosavybės grąžos rodikliai yra neigiami, 2010 metų sausio 1 d. duomenimis jie atitinkamai siekė -4,23 proc. ir -48,42 proc.

Praėjusiais metais mažėjant palūkanų normoms rinkoje, mažėjo tiek palūkanų išlaidos, tenkančios palūkanas kainuojantiems įsipareigojimams, tiek ir palūkanų pajamos, tenkančios palūkanas duodantiems aktyvams. Tačiau reikia pažymėti, kad finansinių išteklių kaina bankams mažėjo lėčiau negu bankų gaunamų palūkaninių pajamų norma, todėl realioji palūkanų marža 2009 metais mažėjo visus ketvirčius iš eilės ir 2010 metų sausio 1 d. duomenimis pasiekė naują žemiausią lygį per visą istoriją – 1,28 proc.

Bankų metinių finansinių ataskaitų auditas

Visuose šalies komerciniuose bankuose 2009 metų metinių finansinių ataskaitų auditą atliko nepriklausomos audito firmos. Dėl visų bankų metinių finansinių ataskaitų buvo pareikštos nuomonės be išlygų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos bankų įstatymo 61 straipsnio 4 dalimi, bankai turi pateikti visuomenei metinę finansinę atskaitomybę ir auditoriaus išvadą per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS VEIKLA

Lietuvos centrinės kredito unijos (LCKU) turtas, 2009 metais padidėjęs 49,3 proc., 2010 metų sausio 1 d. pasiekė didžiausią apimtį nuo LCKU veiklos pradžios.

LCKU turto pokyčiai tiesiogiai priklauso nuo pagrindinio finansavimo šaltinio – joje laikomų kredito unijų (LCKU narių) indėlių kitimo. Indėliais finansuojama apie 83 proc. LCKU turto. 2009 metų ketvirtąjį ketvirtį indėliai išaugo 56,6 mln. Lt, arba 54,3 proc. Taip pat turto augimui įtakos turėjo gauta nauja 2,1 mln. Lt subordinuota paskola.

Per metus LCKU paskolų portfelis sumažėjo 43,8 proc. Lietuvos bankui pateiktų ataskaitų duomenimis, LCKU pirmą kartą suformavo 0,2 mln. Lt specialiųjų atidėjinių vienos kredito unijos paskolų portfeliui. Paskolų, kurių periodiniai mokėjimai pradelsti daugiau negu 60 dienų, atskaitinę datą nebuvo.

LCKU likvidumo bei kapitalo pakankamumo rodikliai ir toliau vykdomi su nemažu rezervu. 2010 metų sausio 1 d. LCKU vykdė visus Lietuvos banko nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus.

2010 metų sausio 1 d. LCKU suteiktos paskolos kredito unijų likvidumui palaikyti sudarė 8,1 mln. Lt. 2009 metais penkioms kredito unijoms iš Stabilizacijos fondo buvo suteikta beveik 1 mln. Lt subordinuotų paskolų.

2009 metais LCKU narių skaičius nepakito (61 kredito unija).

Augant kredito unijų – LCKU narių – veiklos apimtims 2009 metais padidėjo iš jų įnašų formuojami LCKU Likvidumo palaikymo rezervas bei Stabilizacijos fondas, kurie 2010 metų sausio 1 d. atitinkamai sudarė 6,4 mln. Lt ir 4,7 mln. Lt.

Audituotų finansinių ataskaitų duomenimis, 2009 metais LCKU uždirbo 955 tūkst. Lt pelno, o tai yra beveik dvigubai daugiau negu 2008 metais, kuomet buvo uždirbusi 599 tūkst. Lt. Pelno išaugimui lemiamos įtakos turėjo tai, kad padidėjus LCKU veiklos apimtims išaugo grynosios palūkanų pajamos.

KREDITO UNIJŲ VEIKLA

2010 metų sausio 1 d. Lietuvoje veikė 67 kredito unijos, vienijusios daugiau nei 103 tūkstančius narių.

Kredito unijų pagrindinių balansinės ataskaitos straipsnių ir specialiųjų atidėjinių kaita

mln. Lt

Eil. Nr.	Balansinės ataskaitos straipsnio pavadinimas	Suma 2009-01-01	Suma 2010-01-01	Pasikeitimas per metus (proc.)
1.	Turtas (aktyvai)	794,8	933,0	17,4
2.	VVP	23,3	73,2	3,1 karto
3.	Suteiktos paskolos (apskaitinė vertė)	592,9	599,5	1,1
4.	Indėliai	596,1	773,8	29,8
	Iš jų – kredito unijų narių ir asocijuotų narių	591,1	766,7	29,7
5.	Pajinis kapitalas	92,5	108,0	16,8
6.	Einamųjų metų pelnas (nuostolis)	0,7	-5,3	-
7.	Specialieji atidėjiniai (paskolų vertės sumažėjimas)	5,2	8,8	69,2

Praėjusiais metais kredito unijos toliau plėtė savo veiklą. 2009 metais:

– turtas išaugo 17,4 proc. ir 2010 metų sausio 1 d. sudarė 1,11 proc. veikiančių bankų sistemos turto. Didžiausios kredito unijos „Vilniaus taupomoji kasa“ turtas 2010 metų sausio 1 d. sudarė 109,2 mln. Lt, arba 11,7 proc. visų kredito unijų turto.

– suteiktos paskolos padidėjo 1,1 proc. ir sudarė 64 proc. viso turto. 2010 metų sausio 1 d. specialiuosius atidėjimus paskoloms (8,8 mln. Lt) buvo sudariusios 64 kredito unijos.

– investicijos į Vyriausybės vertybinius popierius išaugo 3,1 karto.

– priimti indėliai padidėjo 29,8 proc., didžiausią jų dalį (99 proc.) sudarė narių indėliai.

– kredito unijų pajinis kapitalas padidėjo 16,8 proc.

Audituotų finansinių ataskaitų duomenimis, 2009 metais kredito unijos patyrė 5,3 mln. Lt nuostolį.

Kaip ir ankstesniais metais, pagrindinis kredito unijų pajamų šaltinis buvo palūkanų pajamos, sudariusios 90 proc. visų pajamų. Didžiausią išlaidų dalį sudarė palūkanų ir operacinės išlaidos, siekusios atitinkamai 55 proc. ir 25,6 proc. visų išlaidų.